

УДК 81'276.6:81'373.46

Підгорна А. Б.¹, Улянченко Н. У.²

¹ канд. філол. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

² студ. гр. ГФ-313 НУ «Запорізька політехніка»

ВІДМІННОСТІ УСНОГО НАУКОВОГО МОВЛЕННЯ ВІД ПИСЕМНОГО

Наукове усне та писемне мовлення є важливими засобами комунікації, які відіграють значну роль у передачі інформації та знань. Хоча ці два види мовлення мають певну схожість, вони суттєво різняться за своїм призначенням, структурою, лексикою та стилістичними характеристиками. У даній роботі здійснено аналіз ключових відмінностей між науковим та писемним мовленням з метою кращого розуміння їхніх особливостей.

Наукове мовлення є одним із основних інструментів комунікації в академічному середовищі. Воно включає в себе дві форми: усну та письмову. Хоча обидві ці форми мають спільну мету – передачу наукової інформації, вони суттєво відрізняються за способом подачі, структурою та особливостями сприйняття. Усне мовлення дозволяє науковцю безпосередньо взаємодіяти з аудиторією, реагувати на питання та уточнення, тоді як письмове мовлення є більш формальним, ретельно підготовленим і структурованим. У науковій комунікації обидві ці форми мають своє місце і виконують різні функції. У даній роботі здійснено аналіз ключових відмінностей між науковим та писемним мовленням з метою кращого розуміння їхніх особливостей [2].

Наукове мовлення є одним із основних інструментів комунікації в академічному середовищі. Воно включає в себе дві форми: усну та письмову. Хоча обидві ці форми мають спільну мету – передачу наукової інформації, вони суттєво відрізняються за способом подачі, структурою та особливостями сприйняття. Усне мовлення дозволяє науковцю безпосередньо взаємодіяти з

аудиторією, реагувати на питання та уточнення, тоді як письмове мовлення є більш формальним, ретельно підготовленим і структурованим. У науковій комунікації обидві ці форми мають своє місце і виконують різні функції. У даній роботі здійснено аналіз ключових відмінностей між науковим та писемним мовленням з метою кращого розуміння їхніх особливостей [2].

Усне мовлення часто є менш структурованим у порівнянні з письмовим, тому що воно більш спонтанне і може змінюватися залежно від ходу виступу. Оскільки усне мовлення передбачає безпосереднє сприйняття, важливою складовою є інтонація, темп вимови та паузи, які допомагають слухачам краще зрозуміти зміст виступу. Це також дозволяє науковцю адаптувати свій виступ до потреб і рівня слухачів, забезпечуючи більш гнучке і динамічне представлення інформації [1].

Писемне наукове мовлення, в свою чергу, є більш структурованим і ретельно продуманим. Відомі наукові праці, статті, монографії і дисертації мають чітку логічну побудову та забезпечують точність у викладі інформації. Писемне мовлення дозволяє науковцю більш детально і обґрунтовано презентувати свої дослідження, оскільки він має можливість кілька разів переглядати текст, виправляти його, вдосконалювати формулювання і термінологію. Це робить писемне мовлення найбільш точним інструментом для фіксації наукових ідей, що забезпечує їх довготривале збереження та доступність для інших дослідників [2].

Писемне мовлення передбачає, що кожна фраза і навіть кожне слово повинні бути ретельно підібрані, що гарантує точність інформації. Письмові тексти часто мають більш складну структуру, з використанням складних синтаксичних конструкцій і термінів. Це зумовлено тим, що текст може бути переглянутий кілька разів, і автор має можливість більше працювати над деталями, в той час як усне мовлення не має такого простору для виправлень [3].

Головною відмінністю між усним і письмовим науковим мовленням є форма взаємодії з аудиторією. У письмовому мовленні інформація передається безпосередньо через текст, що дозволяє науковцю вільно контролювати і коригувати подану інформацію. Усне ж мовлення характеризується більшою гнучкістю, оскільки мовець може адаптуватися до реакцій слухачів, пояснюючи і уточнюючи деталі. Водночас усне мовлення зазвичай має менше часу на підготовку і менше можливостей для коригувань у процесі презентації [1].

Також, важливу роль у цих двох формах відіграють засоби вираження. В усному мовленні велике значення мають інтонація, міміка, темп мовлення і паузи. У письмовому мовленні основну роль відіграє чіткість і точність написаного тексту, оскільки відсутні такі невербальні засоби комунікації. Це

робить письмове мовлення більш формальним, але й більш детальним і організованим [2].

Отже, усне та письмове наукове мовлення мають свої унікальні характеристики і функції в науковій комунікації. Усне мовлення є гнучким і динамічним, дозволяючи миттєво реагувати на запитання і уточнення, тоді як письмове мовлення забезпечує точність і ретельність у подачі інформації. Розуміння відмінностей між цими формами мовлення є важливим для науковців, оскільки кожна з них має свої переваги і недоліки, які варто враховувати в залежності від ситуації. Взаємодія обох форм мовлення сприяє більш ефективній передачі наукових ідей і результатів досліджень, підвищуючи рівень наукової комунікації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Капелюшний О. Культура української наукової мови [Електронний ресурс] / О. Капелюшний, З. Сербенська, З. Терлак. – Львів, 2004. – Режим доступу : <https://studfile.net/preview/9970731/page:3/> (дата звернення: 2024.12.07).
2. Особливості усного і писемного наукового мовлення [Електронний ресурс]. – Режим доступ : <https://studfile.net/preview/4509824/page:5/> (дата звернення: 2024.12.07).
3. Поняття усного та писемного мовлення [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://studfile.net/preview/9296090/page:2/> (дата звернення: 2024.12.07).